

## Information om FINNSAM

Plusgironr Sverige 646 27 77-1  
Bankkontonr i Postbanken Norge 0533.3489440  
Medlemsavgift 2006 55 SEK/NOK

### Kassör och adresslista:

Tor Eriksson, Västra Nobelgatan 22, SE-703 55 ÖREBRO  
Tel: (0)19-12 08 84 <tor.eriksson@telia.com>

### Skogsfinnska bibliografin:

Lars-Olof Herou, Gästgivarergatan 12, SE-771 53 LUDVIKA  
Tel: (0)240-169 60 <lloherou@hotmail.com>

### Forskar katalog:

Christina Norlander. Tel. (0)240-754 25 <christina.norlander@telia.com>  
**Redaktör för FINNSAM-info:**  
Elisabeth Thorsell, Hästskovägen 45, SE-17739 JÄRFÄLLA  
Tel. (0)8-580 188 97. <elisabeth@etgenealogy.se>

### Ledningsgrupp 2006

#### Mellanorrland

(s-k) Maud Wedin, Bergalid 3, SE-791 32 FALUN  
Tel: (0)23-228 64 <maud.wedin@telia.com>  
(suppl) Gränt Wallin, Nyland <grant.wallin@spray.se>

#### Gävle-Dala/Orsa

Maths Östberg, V. Ösavägen 40, SE-822 91 ALFTA  
Tel: (0)271-101 68 <finnskogsmuseet@swipnet.se>  
(suppl) Barbro Sindler, Falun <barbro.sindler-hult@telia.com>

#### Bergslagen

Lars-Olof Herou, Gästgivarergatan 12, SE-771 53 LUDVIKA  
Tel: (0)240-169 60 <lloherou@gmail.com>  
(suppl) Christina Norlander, Smedjebacken <christina.norlander@telia.com>

#### Tiveden

Lena Gribing, Anderstorp, SE-695 94 FINNERÖDJA  
Tel: (0)584-202 86 <lena.gribing@telia.com>  
(suppl) Jan-Erik Björk <jan.erik.bjork@gotene.mail.telia.com>

#### Värmland

Inga-Greta Lindblom, Vitsand 337, SE-685 94 TORSBY  
Tel: (0)560-302 84 <inga-greta.lindblom@forby.se>  
(suppl) Niclas Persson, Torsby <klemmetan@bredband.net>

#### Norge södra

Birger Nesholen, Gruetunet Museum, NO-2260 KIRKENÆR  
Tel: 629-473 15 <gruetunet@east.no>  
(suppl) Jan Myhrvold, Gjerdrum <jmyhrvold@online.no>

#### Norge norra

Rolf Rønning, Skaupbergetv. 54, NO-2433 HERADSBYGD  
Tel: 624-165 67 <rolfro2@frisurf.no>  
(suppl) Mary G. Tangen, Tørberget <oltangen@bnet.no>

#### Finnskogen

#### Landsnummer:

Sverige +46

Norge +47

FINNSAM-Info 2006/2



# FINNSAM INFORMATION

Årgång 12 Nr 2 – Juni 2006

## Sommaren är här!

Efter den sällsynt långa och tråkiga vintern i Kgl. Huvudkommunen är det fint att äntligen få stoppa nåsan i en rejäl ruska med syrener. Det lovar liksom fortsätta fröjder i stuga och skog, fast någon liten arkiv-utflykt måste det ju också bli. Ar man arkiv-biten, så går det inte över för litet badväder!

Mot senare delen av sommaren stundar de årliga *Släktforskar dagarna* (12-13 augusti) i Nacka, där Finnsam för första gången tar plats och visar sin verksamhet (vilket ju var på tiden). Förhoppningsvis blir det ett par trevliga dagar och ger inspiration till nya forskningar och gärna fler uppsatser till Finnsam-Info.

Trevlig sommar!  
*Redaktören*

**Nästa FINNSAM-info kommer i september. Manusstopp 1/9.**

## Innehåll i detta nummer, bland annat:

- Rapport från Vårkonferensen i Järbo
- Protokoll från Vårkonferensen i Järbo
- Tal vid Bror Finneskogs 100-årsdag
- Sommarens evenemangstips
- Segerstedsboken är färdig!
- Finnskogspass
- Inbjudan till konferens i Lekvattnet 1-3 september

## Protokoll fört vid FINNSAMS årsmöte 2006-05-14 vid vårkonferensen i Järbo

- § 1 Mötet öppnades av FINNSAMS sammankallande Maud Wedin, Falun, som hälsade alla välkomna till förhandlingarna.
- § 2 Till ordförande för mötet utsågs Arne Vannevik, Torshy.
- § 3 Till mötets sekreterare valdes Inga-Greta Lindblom, Vitsand, Torshy.
- § 4 Till protokolljusterare valdes Staffan Fenander, Torshy och mötesordf. Arne Vannevik.
- § 5 Enligt stadgarna består verksamhetsberättelsen av FINNSAM:s fyra utskick under året. Mötet godkände denna typ av verksamhetsberättelse.
- § 6 Ekonomisk berättelse för det svenska och det norska kontot har funnits med i *FINNSAM - information 2006:1*. Kassören Tor Eriksson, Örebro redogjorde för kontona.
- § 7 Tor Eriksson, Örebro föredrog revisorsberättelsen för det svenska kontot. Ingen revisorsberättelse finns för det norska kontot. Revisionen för det norska kontot bör ske snarast och den norska revisionsberättelsen redovisas på höstmötet i Leksåtrånet. Mötet diskuterade om det är nödvändigt att ha en särskild revisor för det norska kontot, med tanke på att vi har samma kassör för det norska och svenska kontot.
- FINNSAM-mötet beslutade att*
- valberedningen får i uppdrag att lämna förslag till revisor som granskar både det svenska och norska kontot.
  - vid nästa årsmöte utse en revisor och en ersättare som granskar båda kontona.
- § 8 a *FINNSAM-mötet beslutade att*
- bevilja ledningsgruppen ansvarfrihet för år 2005.
- § 8 b *FINNSAM-mötet beslutade att*
- medlemsavgiften blir oförändrad för 2007 – 2008.
  - inbetalningskortet för medlemsavgiften skickas med FINNSAM-utskick 2007:1.
- § 9 a *Val av ledningsgrupp*
- Ingrid Gustavsson, Finnerödja, har av sagt sig uppdraget som ersättare för Tiveden.
- Till ledningsgrupp utsågs följande:

Mellannorrland	Maud Wedin, Falun	omval
Gävle/Dala, Orsa	Maths Östberg, Alfå	omval
Bergslagen	Lars-Olof Herou, Ludvika	omval
Tiveden	Lena Gribing, Finnerödja	omval
Värmland	Inga-Greta Lindblom, Vitsand	omval
Norge, S:a Finnskogen	Birger Nesholen, Kirkenær	omval
Norge, N:a Finnskogen	Rolf Rønning, Heradsbygd	omval

## Utgrävningar i Grannäs, Alfå, Hälsingland

För tredje året i rad pågår det arkeologiska utgrävningar i Grannäs i Alfå. Tidningen *Ljusnan* hade ett innehållsrikt reportage 2006 26/5, och vi kan berätta att de verkade mycket imponerade av verksamheten. Nu grävde man en vecka i maj och ska försätta med envecka i augusti.

Det hela leds, som vanligt, av professor *Stig Welinder* från Mittuniversitet, och som grävare hade han bl.a. elever från Bollnäs Folkhögskola, som gjorde sina första lärospån med skärslav och sall. Grävledare var arkeolog *Inga Blennå* från Gävleborgs Länsmuseum, som till sin hjälp också hade osteologen *Brit-Marie Hägerman*.

Bland fynden kan nämnas nycklar, knivar, keramik, mynt, pipor, fönsterglas, husdjursben och mycket annat.

Stig Welinder berättade också att det pågick utgrävningar vid två andra finn-torp, ett i Dalarna och ett i Medelpad, men att det vid Grannäs nog var det äldsta, som undersöktes.

Målet med utgrävningarna är att se vilken materiell kultur finnarna hade och i vilken mån den skilde sig eller liknande den omkringliggande svenska befolkningens. Hittills har man inte funnit några stora skillnader, och det verkar troligt att de handlade på samma marknader, när det gällde föremål, som man inte kunde tillverka själva, som t.ex. krittpipor.

Man räknar med att fortsätta grävningarna i Grannäs i flera år framöver, då man förstås bara hinner undersöka en liten yta under veckan.

Torpet i Grannäs, heter Knuts, enligt *Kjell Södertund*, som forskar om platsen med omnejd. De första innebyggnaderna var bröderna Matti och Nuutti Pekkaenen som slog sig ned här alldeles i början av 1600-talet. Matti omvandlades till Mats och brodern till Knut, och så byggde de sig var sitt torp.

Det gick bra för dem så länge de fick svedja, omkring 1620 hade Knut 1000 hektar mark och 39 djur, och det kunde ibland bo uppemot 15 personer på gården.

När utgrävningarna började för tre år sedan så var det första fyndet en nyckel, det kändes som om Knut själv bjöd in till undersökningen.

Mycket mer om Grannäs och utgrävningarna där finns att läsa på <http://www.sm3ode.se/grannaes/> för övrigt en innehållsrik sida, med länkar till andra intressanta Finnskogssidor.

# Die Waldfinnen in Skandinavien

von Maud Wedin

Übersetzung: Anna-Lena Hasse-Lass

Das Ende des 16. Jahrhunderts sah eine Auswanderungs-welle der Finnen aus Ostfriesland Richtung Westen zu der Skandinavischen Nadelwaldzone. Diese sogenannten Waldfinnen besiedelten Skandinavien von Tiveden in Südschweden bis Lappland im Norden, von Gästrikland an der Ostküste bis zum Norwegischen Telemark im Westen.

Noch heute gibt es Finnenhöfe und -gebäude in manchen Gegenden, Ortsnamen erinnern an die finnische Sprache, und alte Dörfer werden immer noch Finnendörfer und Finnenwälder genannt.

Dieses neues Büchlein über den Finnen kann bei dem folgende Plätze gekauft werden:

FINNSAM, Falun [maud.wedin@telia.com](mailto:maud.wedin@telia.com)

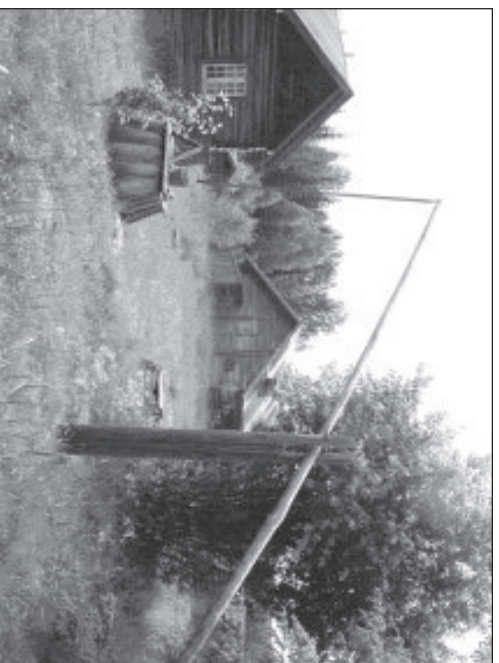
Torsby Finnkulturcentrum, Torsby [Finnkulturcentrum@torsby.se](mailto:Finnkulturcentrum@torsby.se)

Solör-Värmland Finnkulturforening [arne.vannevik@telia.com](mailto:arne.vannevik@telia.com)

Finnskogsmuseet, Alfta [finnskogsmuseet@swipnet.se](mailto:finnskogsmuseet@swipnet.se)

Norsk Skogsfinsk Museum, Svullrya [gruetunet.museum@east.no](mailto:gruetunet.museum@east.no)

Der Preis ist 50 SEK + Postgebühr



Der Finnenhof von Furubergget, Åsnes Finnskog, Norwegen.  
Foto: Seppo Remes

*Samman kallande* Maud Wedin, Falun kvarstående  
*Kassör, adjungerad* Tor Eriksson, Örebro kvarstående

## § 9 b Ersättare

Mellannorrland Gränt Wallin, Nyland omval  
Gävle/Dala, Orsa Barbro Sindler-Hult, Falun omval  
Bergslagen Christina Norlander, Smedjebacken omval  
Tiveden Jan-Erik Björk, Källby nyval  
Värmland Niels Persson, Torsby omval  
Norge, S:a Finnskogen Jan Myhrvold, Gjerdrum omval  
Norge, S:a Finnskogen Mary G. Tangen, Tørberget omval

§ 10 Till *förmåtecknare* var för sig utsågs Tor Eriksson, Örebro, och Maud Wedin, Falun, för det svenska kontot och Tor Eriksson, Örebro och Mary G. Tangen, Tørberget, för det norska kontot.

§ 11 Till *revisor* för det svenska kontot omvaldes Åke Granberg, Grythyttan, och till ersättare Kjell Söderlund, Bollnäs. Idar Steinbakken, Gjesåsen, omvaldes som revisor för det norska kontot.

§ 12 Till valberedning valdes Kjell Nordqvist, Järbo, samman kallande, Siv Till-sjö, Bingsjö, och May Olsen, Tørberget.

§ 13 Ledningsgruppen adjungerar projektansvariga och nyckelpersoner vid behov. Elisabeth Thorsell omvaldes som ansvarig för FINNSAMs utskick.

§ 14 Höstens FINNSAM-konferens presenterades av Inga-Greta Lindblom, Torsby. Lekvattnets Hembygdsförening inbjuder till konferens i Lekvattnet 1-3 september. Arrangörer blir dessutom Solör-Värmland Finnkultur-förening och Torsby Finnkulturcentrum. Konferensen blir förlagd till hembygdsgården Karmen Kymna, med föredrag, mat och samvaro. Det kommer att bl. a. bli besök Kvarntorp, Kekkåsen och 7-torpsvandring vid Ritamäki.

§ 15 Vinterkonferensen äger rum i jan-feb 2007 någonstans i gränstrakterna mellan Sverige och Norge. Ansvariga blir Birger Nesholen, Jan Myhrvold och Rolf Rönning. Mer information kommer i FINNSAM-utskick så småningom.

§ 16 Vårkonferensen 2007 diskuteras men inga konkreta förslag kom upp, nämnda regioner blev Karlskoga, Mellannorrland och Hälsingland.

*FINNSAM-mötet beslutade att hänskjuta frågan till ledningsgruppen.*

## § 17 Rapporter

Staffan Fenander rapporterade från Torsby Finnkulturcentrum, bl.a. in-formerades om den förstudie som kommer att göras med anledning av planerna för ett "Biosfärområde Finnskogen". Även information om Access-projektet, som innebär att arbetslösa akademiker kan få projekt-anställningar för att tillgängliggöra arkiv och samlingar på museer och andra institutioner. Finnkulturcentrum har fått möjlighet att delta i detta projekt och har en nyanställd fram till årsskiftet.

Arne Vannevik berättade om att Solör-Värmland Finnkulturförning har uppmärksammat 100-årsdagen av föreningens grundare, Bror Finneskog.

Jan Myhrvold berättade att släktnamnprojektet beräknas vara färdigt för att publiceras under oktober 2006. I projektet ingår Jan-Erik Björk, Lars-Olof Herou, Gabriel Bladh, Bo Hansson, Nielas Persson, Maud Wedin och Jan Myhrvold samt dessutom Sirkka Paikkale och Tuula Eskeland.

§ 18 Christina Norlander har föreslagit att FINNSAM skall delta på "Släktforskar dagarna" i Stockholm 12-13 augusti. FINNSAM har möjlighet att dela monter med Dalarnas släktforskarförbund och betala en avgift på 1000 kr för detta.

*FINNSAM-mötet beslutade att*

– det är viktigt för FINNSAM att delta.

– Christina Norlander får i uppdrag att undersöka förutskattningarna vidare och rapportera till Ledningsgruppen.

§ 19 Bo Hansson, Borlänge har föreslagit att en ny generell informationsbro-schyr för FINNSAM behövs.

*FINNSAM-mötet beslutade att*

– ge Bo Hansson i uppdrag att utforma förslag till ny broschyr:

§ 20 *FINNSAM-mötet beslutade att*

– utse Anna Forsberg, Gävle till ny webmaster för hemsidan.

§ 21 Tor Eriksson har i flera år haft ansvaret för att skriva FINNSAM:s konferensrapporter och han vill nu avsäga sig detta uppdrag.

*FINNSAM-mötet beslutade att*

– rapporterna skrivs av olika personer och att varje konferensansvarig ser till att någon fotografierar och dokumenterar konferensen.

– rikta ett stort tack till Tor Eriksson, Örebro för hans gedigna rapporter.

Trygve Christensen, Oslo framlade en önskan om att FINNSAM-konferens nå-  
gon gång i framtiden förläggs till de västra delarna av Norges Finnskogar.

§ 22 Mötet avslutades av ordförande Arne Vannevik, som också passade på att tacka Kjell Nordqvist, Järbo, Maud Wedin, Falun och Mathis Östberg, Alfva för en mycket väl genomförd konferens.

Järbo dag som ovan

Inga-Greta Lindblom

Inga-Greta Lindblom

Sekreterare

Arne Vannevik

Arne Vannevik

Mötesordförande

Staffan Fenander

Staffan Fenander

Justerare av protokollet

4

FINNSAM-Info 2006/2



FINNSAM:s nya bok

## Segersteds samling, Skogsfinnarerna i Skandinavien

finns nu att köpa hos

FINNSAM, Falun [maud.wedin@telia.com](mailto:maud.wedin@telia.com)

Torsby Finnkulturcentrum, Torsby [Finnkulturcentrum@torsby.se](mailto:Finnkulturcentrum@torsby.se)

Solör-Värmland Finnkulturförning [arne.vannevik@telia.com](mailto:arne.vannevik@telia.com)

Finnskogsmuseet, Alfva [finnskogsmuseet@swipnet.se](mailto:finnskogsmuseet@swipnet.se)

Lars-Olof Herou, Ludvika [loherou@gmail.com](mailto:loherou@gmail.com)

Kjell Nordqvist, Järbo [kiell.nordqvist@hos.sandnet.se](mailto:kiell.nordqvist@hos.sandnet.se)

Seppo Remes, Hallstahammar [seppo.remes@telia.com](mailto:seppo.remes@telia.com)

Norsk Skogsfinsk Museum, Svullrya [gruetunet.museum@east.no](mailto:gruetunet.museum@east.no)

Mary G Tangen, Trysil [oltangen@bnett.no](mailto:oltangen@bnett.no)

Jan Myhrvold, Gjerdrum [jmyhrvol@online.no](mailto:jmyhrvol@online.no)

Ca-pris 250 kr + ev porto

FINNSAM-Info 2006/2

21

# Försvunna rökstugor

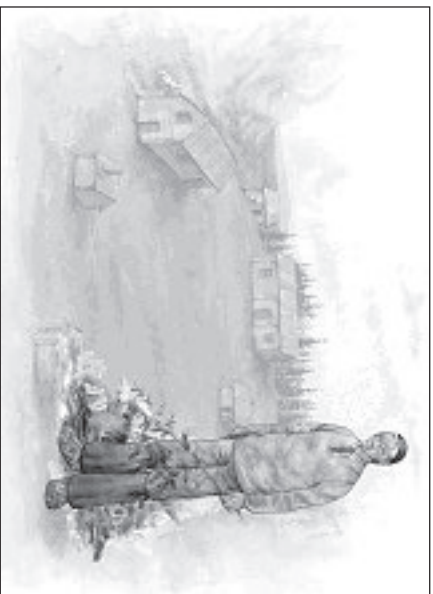
Tal vid Finneskogsjubileet 2006

av Olavi Saarelainen

En ny fotobok om rökstugor, som en gång funnits i de mellansvenska finn-skogarna, har kommit ut. De avbildade rökstugorna är c:a 160 till antalet och de allra flesta är från Värmland.

Informrande text och kartor ingår också i den 250–300-sidiga skriften. Merparten av fotona är äldre tidigare publicerade. Boken kom ut den 2/6 2006 och priset är **230 kr.**

Utgivare är Finnkulturcentrum och redaktörer är Lars-Olof Herou och Nils Holmdahl.



## INVIGNING OCH BOKSLÄPP

Invigning av Skogshotellet på Valsjön  
Lördagen den 17 juni kl. 13.00  
Boksläpp, "Haiku i Mottiland"  
Spelmän är välkomna till Buskspel.  
Konst, Hantverk, Bildspel, Servering  
Skogshotellet i samarbete med Olkahots Vänner.  
Hjärtligt välkomna! 0653-50000. www.valsjon.nu

Kära vänner! Det var 1983, för 23 år sedan, då jag första gången var i finn-skogen. Då firade Solör-Värmland finnkulturörening sitt 25-årsjubileum. För mig var det ett fint tillfälle att se hur det finska kulturarvet levde i Värmland. Det var som om ett nytt fönster öppnades för mig.

Eftersom jag hade levt hela mitt liv i en verkligt finsk miljö, var det rörande att se hur mycket finska rötter uppskattades här. Därefter har jag besökt finn-skogen ett tiotal gånger och ordnat åtskilliga bussresor till Värmland.

Jag vill försäkra er, att jag uppskattar väldigt mycket, att jag blev utsedd till hedersledamot i Solör-Värmland finnkulturörening.

Det finns en stor fråga i människans liv. Den ställs ganska sällan men ligger djupt i vårt medvetande. **Vem är jag, var kommer jag ifrån?** Alla och envar tänker över dessa frågor då och då i sitt liv, enkla frågor men ändå mycket svåra att besvara. Vetgirighet och skepticism är värdefulla drag i att vara människa.

Jag tror att dessa frågor fanns med när Solör-Värmland finnkulturörening grundades. Jag antar att de flesta människor här vet, att dras förfäder kom från Rautalampi till Värmland. Skogsfinnarnas rötter finns i Savolax i Finland.

Nästa fråga är vilka folket i Savolax är! Var har de kommit ifrån?

Folkstammen i Savolax är inte en ursprunglig stam som karelarna eller folket i Tavastland (Häme). Ursprunget för savolaxarna är faktiskt Karelen. De skildes från den karelska stammen och formade sin egen identitet som en savolaxisk stam. De flesta av människorna i Savolax kom österifrån, från Karelen. Historikerna säger, att de kom från Ladoga-området för omkring tusen år sedan. . . Det finns en rolig historia i Savolax. När folk kom österifrån stannade de längs vägen, då de såg en trafikskylt där det stod **Savo**. Det var folk som kunde läsa att de hade kommit till landskapet Savolax. De som inte kunde läsa stannade i Karelen och är karelare.

Jag tror att ni är intresserade av östra Finlands historia och kanske också av vad som sker i ryska Karelen nuför tiden. Både karelarna och savolaxarna älskar och gör anspråk på att äga det poetiska arvet i *Kalevala*, det finska nationaleposet. Det mesta av denna folkpoesi samlades av Elias Lönnroth i det nuvarande ryska Karelen. Vi kallar området *Viena Karelen*. Så vi kan säga att skogsfinnarna är samma sorts folk, som sjöng den folkliga poesi som Kalevala har sammanställts av.

Geografiskt är Viena den allra nordligaste delen av ryska Karelen, mellan Vita Havet och gränsen mot Finland. Där finns karelska byar, där folk talar finskt eller karelskt språk och vidmakthåller det karelska arvet. Området omfattar byarna Vuokkiniemi, Lavajärvi, Venehjärvi, Ponkalahä, Pirttilahä, Tsena, Tollojoki, Akonlahä, Kontokki och Vuokinsalmi. De hör alla till Kostamus-

## Finnskogspasset

distriktet. I distriktet Kalevala finns byarna Uhtua, Vuonniinen, Lonkka, Jyväskylä, Halkola, Jyskjärvi och Pistojärvi. På finska sidan av gränsen finns det också tre byar, som har samma karelska arv: Kuivajärvi, Hietajärvi och Rimpi. Ett antal finnar och karelare dog i dikatorn Stalins utrensningar, och ett stort antal deporterades till Sibirien. Det var Stalins idé om att utveckla turism på 1930-talet! Efter andra världskriget startade Sovjetunionen ett program för att utplåna de karelska byarna, som beskrivs som byar utan perspektiv och framtid. Åtskilliga byar tömdes och folk tvingades slå sig ned i några större byar eller städer.

Nu håller dessa karelska byar på att få nytt liv. Ett revitaliseringsprogram har skapats av människor från Finland och ryska Karelen. I ryska Karelen finns organisationen *Arhippa Perttusen Säätiö* (Arhippa Pertunen-stiftelsen). På finska sidan är det *Juminkeko Säätiö* (Juminkekostiftelsen). Dessa organisationer gjorde en revitaliseringsplan och har börjat sätta den i verket.

Målen var

- att söka efter unga människor som tillbringat sin barndom i byarna och inbjuda dem att återvända till sina byar,
- att restaurera gamla hus i byarna,
- att organisera träning i jordbruk för dessa unga bönder,
- att sätta upp privata bondgårdar i Sovjetunionen,
- att samla begagnade traktorer och jordbruksmaskiner i Finland och skänka dem till unga bönder i dessa byar,
- att utveckla hantverk-hemslöjd i dessa byar,
- att bevara den gamla karelska kulturen,
- att organisera kulturturism.

Planen sattes i verket. Folk återvänder till de gamla folkpoesibyarna. De reparerar husen. Jordbruksinstitutet i Kajani i Finland har organiserat träning i jordbruk, och det insamlades en stor mängd begagnade traktorer och jordbruksredskap i Uleåborgsområdet. Också tanken att starta privata bondgårdar har realiserats och överföring av mark till privata bönder har säkrats.

I enlighet med planerna arrangeras nu kulturturismresor från Kuhmo i Finland till dessa byar. Men turistgrupperna är maximerade till 16 personer och det finns inga moderna bekvämligheter för övernattnig.

Mer information på engelska och finska finns på [www.juminkeko.fi/viena](http://www.juminkeko.fi/viena).

*(Detta tal hölls på engelska av Olavi Saarelainen. Översättning till svenska: Arne Yannevik).*

**Webbadress till Bertil Kjelldorff, författare till**

**”Finsk invandring till Tiveden med omnejd” (2005)**

**<http://hem.bredband.net/kjelldorff/>**

Britta Nilsson, Malung Fågelsjö Gammelgård tog initiativ till en träff för att diskutera en idé om att göra ett *Finnskogspass*. Mötet ägde rum på Mattila 6/4. Närvarande var: Britta Nilsson, Fågelsjö Gammelgård, Maths Östberg, Finnskogsmuseet Skräddrabo, Birger Nesholen, Gruetunet/Finnnetunet, Curt Eide, Mattila, Inga-Greta Lindblom, Torsby Finnkulturcentrum, Rolf Nilsson, Lekvatnet

*Idén diskuterades och vi kom fram till följande:*

Broschynen kommer att innehålla en allmän beskrivning på vad Finnskogen är för något, beskrivning av varje besöksmål och kartbild över hur man tar sig till respektive ställe.

Passet gäller vid besök på Finnskogen/Finnmarken i Sverige och Norge. Detta ”pass” skall då stämplas vid besök på olika ”sevärdheter/anläggningar” i Finnskogs-områdena. Passet skall locka intresserade turister att besöka ”andra finnskogsområden” än just den plats de besöker. Lockbete för att få turisterna att åka runt blir en tävling med fina vinster. Föreslagna vinster blev 2 presentkort på en summa pengar som skall spenderas på något ställe i Finnskogen och dessutom ett antal tröstpriser. Finnskogsområdena indelades i 3 regioner: Värmland/Norge, Bergslagen och Gävle-Dala, och besök måste göras i minst två av regionerna och minst tio platser för att delta i tävlingen.

Passen kommer att finnas tillgängliga i mitten av juni och kommer att kosta 20 kr. De gäller för två säsonger 2006 och 2007, dragning sker efter 1 okt. 2007.

Passet finns att få på bl.a. följande ställen:

**Bergslagen:** *Skräddartorp, Grythyttan, Finnstigen, Bredsjö, Rikenstorp*  
Dan Andersson Museum i Ludvika, Finnngammelgården i Skattlösberg  
Luossastugan i Skattlösberg, Fredriksberg (-Säfsnäs, -Framtidstro i Säfsen), Kroktorp.

**Gävle-Dala:** *Jädrås-Järnväg, Finnskogsmuseet Skräddrabo, Skålsjögården, Loos hembygdsgård (Gammelkomten), Loosgrufvan*  
Loos bibliotek, Hamra kyrka, Fågelsjö Gammelgård ”Bortom Aa”  
Fågelsjö Kursgård.

**Värmland:** *Hembygdsgården Kollsberg Torsby, Mattila, Vitsands Hembyggdsgård, Tomta Skräckarberget, Krarntorp Lekvatnet, Ritamäki Lekvatnet, Torsby Finnkulturcentrum, Purala Röjgård, Nyskogalleri, Gräsmarks hembygdsgård, Finnngården Rikkenberget, Törnorp Hembygdsgård.*

**Norge:** *Finnnetunet Svullrya, Gruetunet Kirkenær, Mullikkala Rögden, Kulturstasjon Röjgård, Tyskeberget Åsnes finnskog, Kafé Finnskog Åsnes Finnskog, Grauberget Åsnes Finnskog, Furuberget Åsnes Finnskog*

**Väl mött på Finnskogen i de olika regionerna!**

Sommarhälsningar Inga-Greta Lindblom / Torsby Finnkulturcentrum

## FINNSAM-konferens i Lekvattnet norra Värmland 1 – 3 september 2006

Lekvattnet är en genuin finnbygd där traditionerna har levt kvar till våra dagar. Här finns många välbevarade fängårdar med rökstugor.

Karmen Kymna hembygdsgränden i Lekvattnet, belägen mitt i byn, blir basen för konferensen. Här blir också lunch, middag, bastubad och kvällsaktivitet. Dessutom hålls föredragen på söndag på samma ställe.

### Preliminärt program

#### **Freitag 1 september**

12.00 Samling på Karmen Kymna med lunch och inroduktion.

13.00 Avresa med egna bilar till Lomstorp för att tillbringa eftermiddagen på 7-torpsvandring (ca 8 km) i Sverige och Norge. Kaffe på Svartbäcken. Guidning av Bodil Nordqvist och Irngard Henriksson.

19.00 Kolbullar på Karmen Kymna. Samvaro för alla på kvällen med avslutande rökbastu.

#### **Lördag 2 september**

9.00 Samling på Karmen Kymna med FINNSAM presentation.

Lekvattnets historia med bl a. Niklas Persson.

10.30 Busstur (med en del föredrag på bussen)

Lekvattnets kyrka. Kvarntorp med omgivningar

Lunch "Motti & fläsk"

Jakt på "Försvurna rökstugor"

Josefsberg, Fäbacken, Kungasten, Burken, Pägerfjärn och Pägertorp.

19.00 Middag Finskogsbuffé

Kaffe och underhållning "Jonas i Lia"-program

Musik och eventuellt finsk tango på logen

#### **Söndag 3 september**

9.00 Samling på Karmen Kymna med FINNSAM:s höstnöte

11.30 Föredrag med bl. a.: Författaren *Anders Mattsson*, Karlstad som skrivit flera böcker om Finskogen och Lekvattnets historia. *Marcus Edmarsson*, Gräsmark, anställd vid Karlstad universitet, berättar om landskapsutvecklingen i Lekvattnet.

13.30 Lunch (och avslutning) med extra aktiviteter på em för de som så önskar. Resa med egna bilar till Kekkåsen, ett finnorp med rökstuga och bastu, där Birgitta Sundberg visar oss runt.

Välkomna till "Värmlands dockskåp" och hjärtat av Finskogen!

Arrangörer: FINNSAM, Torsby Finnkulturcentrum, Lekvattnets hembygdsförening, Hemgårdsföreningen, Solør-Värmland Finnkulturförening

Boende dels på Skogsgården och dels på Östmarks gästgiveri båda belägna ca 10-12 km från Lekvattnet.

Information Torsby Finnkulturcentrum 0560-162 93.

## FINNSAM-konferensen i Järbo våren 2006

Av Tor Eriksson, Örebro

### **Fredagen den 12 maj**

Vårens Finnsamkonferens ägde rum i Gästrikland, ett av skogsfinnarnas mest betydande inmarschområden. Redan på 1590-talet anlände de första finnarna hit. Till *Järbo* hade konferensgäster letat sig ända från Norge. Samlingen skedde på Halvarsbacken, Järbo Turistboende, där de som beställt logi skulle övernatta. Efter lunch i Kyrkstugan bar det för de tretiofem deltagarna av ut på finn-skogen. *Kjell Nordqvist* upplyste oss om turens uppläggning. Han blev också vår vägvisare under färden. Järbo kyrkby är från 1200-talet medan samhället är från 1900-talet. I Järbo socken börjar finnbyarna alldeles utanför det svenska samhället.

Första stopp med bilarna blev *Finnäs*, en av de äldsta finnbyarna i området belägen enbart någon kilometer från svenskbygden. I *Nordana* tittade vi på en gästrikerna. *Maths Östberg* informerade oss om att gästrikerna har avskiljt ugnsutrymme. Ett tjugotal sådana rior finns bevarade, varav de flesta i Ovanåsjö socken. En längre avstigning gjorde vi så i *Lenåsen*. Före 1615 bosatte sig Eskil Pålsson här efter att först ha bott i Kungsfors. Lenåsen ligger i Ockelbo socken. Som mest var det fyra bosättningar här och det sista postadshuset revs på 1950-talet. På Lenåsen fängslades vi av en stenmur med kraftiga mät. Kosan vändes sedan åter mot Järbo socken.

Tyvär vidtog ett rejält regnväder med flera starka blixtar, så i Kallfjärn klev vi inte ur bilarna. I *Kungsbjergs bönhus* tog *Bönhusvännerna i Kungsberg-Botjärn* emot oss med öppna armar. De skötet numera huset, vars stora sal byggdes 1889. Här gick Kjell Nordqvist i söndagsskola. Byggnaden tjänade även som vanlig skola en tid. Bönhusvännerna som bjöd oss på kaffe talade även om att de tog hand om huset 1997, och då fick lägga ner mycket arbete på att göra i ordning huset. Det är nu 1915 års skick på huset. På den plats där Bönhuset står idag var tidigare ett par rior belägna och därför kallas platsen för Ribacken. Den sista rökstugan revs 1880 i Kungsberg. Det sista uppehållet gjordes så hemma hos Kjell i *Botjärn*. Här studerade vi en finnplög och en brudkista av finsk typ.

Återkomna till Kyrkstugan i Järbo och en avrjuten middag blev det tid för en föreläsning. *Maud Wedin* presenterade den skogsfinska kolonisationen i Gästrikland. Hon visade en karta över etablerade finnmenningar i Norrland, där de första beläggen på när hemmanen nämns har markerats. Torpebrev finns för Källsjön 1596, då kallat Valltorp. Det verkar som även finnar som bosatte sig längre norrut mot Medelpad kom in via Gävle. Efter en intressant föreläsning avslutades kvällen med lite samkväm på Halvarsgården. Det är märkligt att konstatera hur Finnsam har ändrat karaktär genom åren. För diskuterades byggnader med hjälp av foton på kvällarna och några datorer såg man inte till. Nu har släktforskarna kommit till Finnsam med sina bärbara datorer som går varma långt fram mot natten.

## Lördagen den 13 maj

*Ingela Broström*, från Länsstyrelsen i Gävleborg, inledde dagen med ett föredrag om gästtrikrier i ett kulturnijövårdsprogram. Då ett par kvinnor ute i bygden och Finnsam genom Maths Östberg kontaktade Ingela i början av 1990-talet visste hon inte vad en gästtrikeria var för något. Samtalet ledde emellertid till att ett renoveringsprojekt drogs igång. Gästtrikerian som nu har blivit utnämnd till Gästriklands landskapshus har spridits ut från finbygden till svenskbygden. En gammal ria är Ol Jöns ria i Bro i Ovensjö socken, daterad 1793. Av riorna har två stycken bevarad ugn.

En föreläsning om skogsfinska släkt- och ortnamn i Gästrikland stod sedan *Maud Wedin* för. Ortnamn finns som kulturmarkörer över hela det skogsfinska området. Maud har letat platsnamn på gamla kartor, i Ortnamnsarkivet och hon har även talat med gamla människor. De flesta namnen indikerar slättermark. Vi fick veta att 1700-tals kartor från Gästrikland är ett i sammanhanget oerhört rikt material. *Arne Vannevik* presenterade vårens primörer, dvs. några nyutkomna böcker med skogsfinskt intresse, främst det digra verket *Segerstedts samling*, som många Finnsammedlemmar har hjälpt till att föda till världen.

*Maths Östberg* informerade oss om Finnsam som organisation, och så återkom *Maud Wedin*. Denna gång pekade hon på länkarna mellan Finland, Gästrikland och övriga finnmarker. Bl.a. visade hon att vinkelböjda spånadsfästen tycks vara en skogsfinsk företeelse. Några bilder såg vi även från olika bygder föreställande den finska typen av bruddkista, varav Kjell Nordqvist har ett exemplar från Kungsberg.

Efter lunch klev vi på bussen som med *Kjell Nordqvist* som färdledare skulle ta oss runt på Ockelbo Finnmark. Enligt programmet kunde vi bl.a. förvänta oss besök på ”släktgårdar” med anor från 1590-talet. Den första byn, *Ivantjärn*, brann nästan helt ned 1954 under en stor storm. Gottlund kallar byn *Käivärä. Ulltorp*, en av de äldsta bostätningarna, skymtade sedan. År 1604 nämns Pål Skräddare här. Här huserar än idag släkten *Oinoinen*, som t.ex. Nitaho-Jussi tillhörde. Gårdsägaren visade oss en märklig runstav från år 1684. Här finns även en finnplög.

På *Gammelbonings* marker finns ett stort flyttblock där en finne sägs ha bott en tid. Vi undersökte blocket med stort intresse. Så kom vi till *Rönbacken*, av Gottlund kallat *Pekkala*. Ett torpebrev skrevs 1631. Med en vidunderlig utsikt över nejden intogs kaffet i samspråk med den nuvarande gårdsägaren. Vidare till *Mojsjön*, där vi traskade fram till källaren som har blivit kvar från en av de äldsta boplatserna i byn. Under resorna fick vi ofta ta del av anteckningar ur domboken, och vi fick även veta mycket mer om personernas olika flyttningsvägar in i landet via Gästrikland och djupare in i riket.

*Elsa Eriksson*, som har varit bondmora på gården *Östby* i fyrtio år, tog så över mikrofonen. Gården har varit i samma släkts ägo sedan 1500-talet. Östby drivs nu som ekologiskt jordbruk. Här finns bl.a. en tvåvånings gästtrikeria och en linbastu försedd med skorsten. Elsa var en av de kvinnorna som kontaktade Ingela Broström i början av 1990-talet. Detta ledde till att Östbys ria kunde

13-15/7 Symposium ”Järn på gammalt vis”, information 0657/300 52  
17-18/7 Jakt & Vapen, Mynningsladdarsymposium, vi tittar på fågelsjöbössor, bössmedjan och skjutur med mynningsladdare under ledning av Magnus Wiberg. *Information 0657/300 52.*  
19/7 Berättarkväll i Gammelgårdens Anderstuga, kaffeservering.

### Skogshotellet, Valsjön i samarbete med Olkahots Vänner

17/6 13.00 Invigning av Skogshotellet och boksläpp av Ann-Mari Anderssons ”Haiku i Mottiland”, försäljning, konstutställning av Maria Blomberg, Hjältanstorp, fotoutställning av Edgar Lyxsell och bildspel över Mottiland, visning av hotellet med arkiv, servering av gammeldags mat, hantverksbutik, spelmän

### Svanaby Intresseförening, Dorotea sn

19/8 Helmer Grundströmsafton

## Nytt häfte!

# Skogsfinnarna i Skandinavien

Av Maud Wedin

Häfte om skogsfinnarna i Skandinavien, 32 sid med bilder.

Kommer i slutet av juni 2006.

Pris: Ca 50-60 kr + ev porto.

För mer info: [maud.wedin@telia.com](mailto:maud.wedin@telia.com)





## Skålsjögården

10/7 15.00 Blomstervandring med Stefan Olander, "Bland gentiana och läspräken" vid Tulpanens i Skålsjön, fika och middag. *Annålan 0271/520 40.*

## Café Svaben, Svabensverk

13/7 18.00 Berättarkväll. Flytande på sjön Hämnen, "Skogsfinnarna i vår bygd & arkeologisk utgrävning i Grannäs", Berättare: Maths Östberg & Kjell Söderlund, förtäring, annålan 0246/800 38, 070/240 50 40

## Folk & Dans i Svaben, Svabensverk

3/7 17.00 Prova på finskogsdanser el. polskedans

## Galvens Bygdegårdsförening

1/7 16.00 - Galventräffen, spelmansstämma

## Messmörsteatern, Järvsö Finnskog

23/7 18.00, Harsens fäb, föreställningen "Silverkronan". *Förköp: Turistbyrån Järvsö 0651/403 06.*

24/7 18.00,            "-"  
26/7 15.00,            "  
28/7 15.00,            "  
29/7 15.00,            "  
30/7 15.00,            "

## Teaterföreningen Tovåsen, Färila sn

10/7 19.00, Ängratörn (Albert Vikstens torp), föreställningen "Albert, Albert" om Albert Vikstens liv, förköp: Turistbyrån Järvsö 0651/403 06

11/7 18.00            "-"  
16/7 18.00, Färila hembygdsgård, samma föreställning

## Orsa Besparingsskog

29/7 10.00-15.00, Såg- och mjölnardag, Näckådalen

27/8 10.00-14.00, Råbergskvarn, visning av skvalkvarn och vadmalstämp i drift.

## Fågelsjö Hembygdsförening

1/7 Originalfestival. Roliga, mustiga och intressanta berättelser om starka kvinnliga och manliga personligheter framförs av folk från byarna. Originalbuffé, slätterävling m.m.

2/7 Prästhelg enligt gammal tradition

11.00 Gudstjänst i Fågelsjö kapell, därefter festligheter vid Gammelgården, kaffeservering, underhållning  
15.00 Visning av Gammelgården

renoveras 1992. Efter en stund lämnade vi den här vackra gården för att återvända till Järbo. Några besökte Järbo hembygdsgård före middagen som Sandvikens kommun bjöd oss på. Enligt programmet skulle en hemlig gäst underhålla oss efter maten. Det visade sig vara *David-Reino Svensson* från Finnskogs-teatern i Löses, som stod för förströelsen på sitt mycket speciella vis.

## Söndagen den 14 maj

Vi lämnade Halvarsbacken och begav oss till Kyrkstugan för att lyssna till *Kjell Söderlund*. Med hjälp av fynd speglade han utgrävningarna i finnbyn Grannäs på Alfa Finnskog. Symboliskt fann man en nyckel till ett 1600-tals hus. Torpen togs upp under tidigt 1600-tal, då Matti och Nuutti kom från Pekkala i Finland. Arkeolog Inga Blennå leder utgrävningen, som skall gå vidare under ett par fältveckor i år. Det aktuella huset kan ha brunnit ned i slutet av 1600-talet och ytan har sedan inte använts. Djupt ned i jorden hittades en planka, dendrokronologiskt daterad till 1648. Man har även påträffat fönsterglas, kritpipsbitar, en 1600-tals yxa m.m. Frågor man ställer sig är t.ex. "Hur har människorna integrerats i det svenska samhället?" och "Vad är finskt och vad är svenskt?"

Så följde *Åke Hofvenstam* från Järbo Hembygdssförening. Han berättade om järnhanteringen historia i Järbo och finninvandringen. Det finns ungefär tio blästugnar funna i Järbo. Så småningom byggdes två hammare i området. Ockelbo socken är starkare präglad av bergsbruk med en stor bruksägare som lade beslag på alla finntorp. I Järbo socken blev finnarna själva bergsmän utan inblandning av någon stor bruksägare.

Finnsams årsmöte och lunch vidtog sedan innan det var tid för *Kjell Nordqvist* att avsluta hela konferensen. Ur källorna har han hämtat uppgifter om Gästriklands finnmarker. I domboken 1705 finns t.ex. den 13 mars ett ärende om finnarnas inkallande till tinget. Finnarna i Järbo hade nämligen uteblivit från en predikan i Högbo kapell av Johan Schaefer på finska. Samtliga blev av olika skäl frikända.

Så ändade helgen med en kopp kaffe. Det är roligt att konstatera att nya unga medlemmar börjar söka sig till dessa sammankomster. Det behövs lite nytt blod i nätverket. Ett stort och hjärtligt tack riktas till sist till arrangörerna för denna konferens: *Kjell Nordqvist, Maud Wedin och Maths Östberg.*

## Västliga savolaxare i Finland

I sökandet efter mina egna rötter i Finland har jag hittat en del som kanske intresserar Finnsams släktforskare.

Jag börjar med den idag helt finska byn *Karvio* (på svenska Bötom efter det närbelägna Bötomberget), som förr tillhörde Lappfjärdens storsocken i sydligaste Österbotten.

Bötom by grundades ca 1580 och de första nybyggarna noteras i källorna 1586. Enligt folksägningen kommer de från Tavastland och Birkala.

År 1588 noteras ännu en nybyggare och han bär namnet Hans *Savolainen*, ingen tvekan om hans hemvist. Avslutningsvis nämnes invånarna 1599 som ”Bötes finnar”. Bötomberget är sedan gammalt ett välkänt riktmärke för sjöfarande, och kallades av finnarna för ”Pyhä vuori”.

Om man från södra Österbotten passerar läns- och landskapsgränsen söderut, så hamnar man i norra Satakunta. Landskapet har befolkats österifrån, främst av tavaster, men även en del svenskar och tyskar slog sig ned i kusttrakterna långt tillbaka i tiden. Jag har funnit mycket av mina släktrötter på morfars sida i *Karvia* socken och där fortsatte mitt sökande.

Som alla Finnsammare vet, kom det också en hel del savolaxare till Ruovesi storsocken. Enligt Kauko Pirinen var savolaxarnas andel av nybyggarna 51% (74 hemman) år 1571, då silverskattelängderna uppräktades.

Norra Satakunta var länge södra Finlands största erämarksområde. Det började befolkas ungefär samtidigt som de första svejdefinnarna kom till Sverige. Området var ändock inte alldeles okänt, för man färdades härigenom från Tavastkyro till Korsholm (nuvarande Vasa). Även samerna bodde här till 1600-talet.

En gren av min morfärs anfäder kommer ifrån *Kihniö* socken. Trakten hörde fram till 1609 till Ruovesi socken, men därefter till Tavastkyro. Kihniö by uppstod på 1600-talet och kom senare att höra till Parkano socken, slutligen blev Kihniö-trakten egen församling år 1910.

Trohigen sökte sig en del savolaxare ytterligare västerut från Ruovesi, men det är nog inte så väl utforskat ännu. Jag hittade en hemsida med notiser om Kihniös ursprungsbefolkning, där man ser i vissa fall de typiska släktnamnen, som slutar på –nen.

Nuvarande *Hietaniemi hemman* vid stranden av Närköjärvi verkar ha varit speciellt intressant. År 1577 noteras Olavi Hyytiäinen, savolaxisk svejdeförämnare. 1589 noteras Matti Sormunen. 1597-1610 står Vilpuu Rotikko för hemmanet och 1636 Martti Leppänen.

*Laurikainen hemman*: 1586 Antti Pietarinpöika

*Kovanen hemman*: (Närköjärvi by): 1572 Pietari Pystynen, rask(!), savolaxisk svejdeförämnare

1589-1641 Rasmus Paavonpöika Pystynen eller Pengoi, kronoskytt

*Kauppi hemman*: 1540-1556 Pietari Jaakonpöika Vätunen (Vätunen)

10/9 10.00 Fansen (Bollnäs Finnskog), guidad vandring Fansen – Pankfors – Stugsjöbo - Fansen

### Gävle-Dala Finnkultur

20/7 16.30, Ljungs i S Flät (Alfta Finnskog), Enar Ungh visar ev. fimggravar i S Flät och Fallet (ovanför Långfjärsberg).

### Bingsjö by, Rättviks Finnmark

5/7 15.00- Bingsjöstämman

### Hanebo NSF

2/7 16.00, Sommartäff i Stugubacken. Kjell Söderlund berättar om hur skogsfinnarna befolkade Finnskogen för ca fyrahundra år sedan. Naturskydds-föreningen berättar om projektet på de tre hektaren ängsmark och guidar, 12-årig dragspelare.

13/8 8.00- Slätter i Stugubacken

### Finnskogens Vänner, Bollnäs Finnskog

15/7 14.00- Katrineberg, Finnskogsträffen

### Staffanskyrkan, Gruvberget

13/8 11.00 Minnesgudstjänst över Carl-David Othzén, musik, diktläsning. 13.00 Hembygdsgård med servering, utställning m.m.

### Bymella, Bollnäs Finnskog

28/7 11.00-16.00 Rickebo, Smakarv Hälsingland – tradition & trend, 12.30 och 14.30 berättar Finn Rideland om Finnskogen och Limes Norrlandicus (naturliga Norrlandsgränsen).

### Loses/Finnskogsteatern (Gustavfors)

23/8 14.00 Matiné, Filmcafé, Maths Östberg

### Skräddrabo Bygdgårdsförening och Finnskogsmuseet

6/7 Heldags busstur på Alfta och Bollnäs Finnskog till Finnskogsmuseet, blomsteräng i Vitsjön, Rimetkojan (Finnskogens Vänner), Byss-Olles gårds-museum och Loses (Finnskogs- teatern), bildvisning, mutti, anmälan 0271/ 550 30

23/7 14.00 Finnskogsdag med Natur & Kultur, samling vid Esalogen i Skräddrabo 14.30, mutti serveras.

5/8 18.00 Kulturkväll, tema: vissångerskan Eva Eriksson, Mällångstuga, film, gruppen Vox Gestriciae, servering av kolbullar

30/9 16.00 Filmmatiné

## Finnerödja Hembygdsförening

6/8 Hembygdsdag

## Föreningen Finnstigen, Bredsjö

12/8 15.00, Teaterspelet "Finnsonerna" skrivet av Nils Parling (sista säsongen)

13/8 15.00 " \_"

16/8 18.00 "

19/8 15.00 "

20/8 15.00 "

## Dan Andersson-veckan, Ludvika

30/7 11.00 Finnmarkstur, guidad heldagstur med buss

11.30, Kullen, byvandring

2/8 18.00, Säfsnäs kyrka, bagarstugan, Ragvald Torstensson visar sitt bildspel "Finnmarka förr i tid"

4/8 17.00, Brännjärnstorpet, vandring med Nils Holmdahl och Alvar Orre

## Skattösbergs Bydegille

7/7 18.30, Kolbullefest på Finnngammelgården, underhållning: Bertil Olsson, Skinnskatteberg

## Närsens Bystugeförening, Nås Finnmark

22/7 14.00, Finnmarksstämman vid Utsikten (reservlokal: bystugan), Bo Westling berättar, sång o. musik, hantverk, kolbullar.

## Finnmarkens Hembygdsförening, V Dalarna

12/7 19.00, Oxfallskväll, trivselkväll, underhållning: durspelarna Vådurarna

23/7 12.00-, Krokatorp, Motifesten, Rot-Harrys

19/8 15.00, Kvarnrdag, Jan-Erikes kvarn (skyltat fr. Rv 26), underhållning

## Lejsme Pers förening

27/7 Rihimäki (Malungs Finnmark), Lejsme-Pers afton, bl.a. spelmän, logdans, underhållning

## Finnskogsriket

13/8 9.30, Vittsjön, ängsslätter

19/8 11.00 alt. 13.30, skyltat i Grannäs, Kjell Söderlund berättar om bröderna

Matti och Nuutti och utgrävningen av Nuuttis torp.

27/8 12.00, Grannäs, Berättelse och visning av utgrävningen av boplatsen med Kjell Söderlund och arkeologen Inga Blennå, även samma programpunkt och tider som 19/8

28/8-1/9 Grannäs, utgrävningsvecka

*Korhonen hemman:* 1572 Juho Korhonen

*Linna hemman:* 1540-1556 Niilo Jaakonpoika Haapanen. Gården var Satakuntas nordigaste bebodda under medeltiden. På 1600-talet kommer en annan släkt till gården. 1625-1657 noteras Juho Antinpiöka Huotari som husbonde. Han blir 1657 ihjälripen av en björn. Denne Juho är min förfader och kanske savolaxare: trots avsaknaden av den typiska –nen-ändelsen. Linna hemman fick sitt namn efter den klippliga trakten, linna = borg.

*Tarsia hemman:* 1636 Perttu Leppänen

Jag vet inte vilken finsk dialekt som talas i Kihniö, men det kunde vara intressant att ta reda på. Det finns en bok som heter "Finnougrierna och deras språk: kapitel om de finsk-ugriska folkens förflutna och nutid" (Studentlitteratur 1988) av Valev Uibopuu. Jag vill minnas att det fanns en dialektkarta i den.

*Sköna sommarhälsningar från  
Kenneth Norrgran, Västerås*

## PURALA FINNGÅRD

i Rödåfors

2006 öppet endast juli månad, lördagar och söndagar kl 11-18.00

Sedvanlig motiservering, väfflor

Tel. 0046 560 250 12 (gården), 0046 560 250 32 (Aina Olsson)

Öppet efter överenskommelse i övrigt.

Nytt för året är söndagsprogram kl. 17.00

*Söndag 2 juli* Sommarfesten m. **Björn Sandborgh, Gunn-Britt Gerhardsson och Valle Jönsson**, kl. 17.00

*Söndag 9 juli* Öppet för servering men hänvisning till Finnskogdagarnas program i Svullya hela dagen.

*Söndag 16 juli* Puralaafon med **norska artister**. Kl. 17.00

*Söndag 23 juli* Dan Anderssonafon. Sång och musik med **Linda Rattfelt** från Luossastugan kl 17.00

*Söndag 30 juli* Öppet för servering men hänvisning till **slåtter på Abborrtjärnsberg**.

## Arr.: Solör Värmland finnkulturförening

Med stöd av Torsby kulturråmd, Region Värmland, Folkbildarna i Värmland m.fl.

# Axplöck ur evenemangstips sommaren 2006

sammansatt av Maths Östberg

## Solör-Värmland Finnkulturörening

2/7 17.00 Sommarfest på Purala med Björn Sandborgh.

16/7 17.00 Purala-afton med norska artister.

23/7 17.00 Purala-afton, Dan Andersson-program med Luossaguinen Linda Rattfeldt.

30/7 11.00-15.00 Slättergille på Abborrtjärnsberg. Dagen avslutas med muttikalas på Purala.

## Finnskogdagene, Svullrya

7/7 18.00, ”Torvet”, Öppning av Finnskogdagene. Den 37:e Republikken Finnskogen proklameras. Grue Finnskog Musikkorps, Grue Finnskog Sangkor, utdelning av Finnskogprisen, 18.45, bekransning av Gottlundsteinen, 19.30, Skogheim, vis- och kulturkväll

8/7 9.00, bussstur från Finnsskogen Kro og Motell, ”Bli kjent med Finnsskogen”, över Rotneberget, Tysketorp og Kvesetberget, 4 tim., 10.00 och 13.00, bussstur från Finnsskogen Kro og Motell, besök med servering vid Purala, 2 tim., 11.00-15.00, Finnetunet, ”Livet i hverdagen”, verksamheter med folk og djur som det var vid sekelskiftet, 15.00 utdelning av ”Finnsskogen Takker”, 17.00, Skogheim, filmen ”Finnsskog og trolskap”, 18.30, Finnetunet, Det Primitivte Teater framför ”Spillet om innvandrerne” av Merete Wigjer.  
9/7 10.00 och 13.00, bussstur från Finnsskogen Kro og Motell, besök med servering vid Purala, 2 tim., 13.00 Finnetunet, Bröllopsfest, strubbedans, folkdans, sång og musikk, 18.30, Finnetunet, Det Primitivte Teater framför ”Spillet om innvandrerne” av Merete Wigjer.

## Finnsskogen Turistforening, ur turprogrammet

17/6 11.00, Rotberget bedehus, Östre Tysketorp – Rotberget (10 km)

1/7 11.00, Breidsjøen (Rv 202) v vei mot Fall alt. svensk sida: Bjurberget, Vestaberget og Ivana (6-8 km)

2/7 10.00, Nedre Öieren gård, Kyrkvägsmarsch Öiermoen – Lunderseter (13 km)

5/7 18.00, Shell stasjon Namnå, Svarttjernet – Rotnesjøen, visning av Hytjansstorp, (3-4 km)

23/7 11.00, Flishögda (Rv 25), Gråberget – Korsveia – Renoset (15 km)

19/8 11.00, Shell stasjon Namnå, 10-torspavandring (12 km)

## Ingesunds folkhögskola, Arvika

7-13/8 Gramnar vid gränsen – likt och olik - möte med ett gränsland, sommarkurs, anmälan: Ingesunds folkhögskola, 671 91ARVIKA, info@ingsund.se

## Sunne Hembygdsörening

5/7, 12/7, 19/7 och 26/7 17.00-20.00 Nävgrötskvällar med underhållning

## Gräsmarks Hembygdsörening

18/6 12.00-16.00, Reskkalas, servering av gammaldags potatisrätter

7/7, 14/7, 21/7, 28/7, 4/8 och 11/8 Trivselkväll i Rökstugan, nävgrötsservering.

6/8 12.00-16.00, Hembygdsårdens dag, servering av gammaldags rätter

17/9 Höstkalas, servering av gammaldags rätter

## Timbonäs-Långnäs Byalag, Gräsmarks sn

13/8 11.00, Lusketorp (skyltat från Timbonäs), Finnkulturdag, föredrag av Lars-Olof Herou om boken *Försvunna rökstugor*, 13.30, Tvällens festplats, underhållning: kaffe, kolbullar, försäljning.

## Lekvattnets Hembygdsörening

22/7 9.00- Ritamäki, Slätteröl med mutti

12/8 11.00-15.00, Hembygdsens Dag, Karmenkyrna, gamla hantverk, försäljning av bl.a. rökugnsbakat bröd

## Nordvärmlands Släktforskarörening

17/6 11.00, Finnkulturcentrum, utflykt till Gräsberget, medtag fikakorg

26/8 11.00, Finnkulturcentrum, utflykt till Abborrtjärnsberg

## Norra Värmlands Vandrarällskap

18/6, 27/8 och 24/9 9.30, Turistbyrå i Torsby, Boviggenrundan, guidad vandring (10 km), anmälan: Ann Sundén-Cullberg 0560/68 88 80, även varje torsdag 29/6-17/8

9/7, 23/7 och 20/8 10.00, Nyskogagården, Nyskogaleden, guidad vandring (11 km), anmälan: Gabriella Gordon 0560/33 123

## Södra Finnsskoga Hembygdsörening

16-17/7 Slätterkurs med länsstyrelsen

22/7 9.00-, Slättergille

## Rikkenbergets hembygdsård, Bjurberget

18/6 Blomsterrandring, andakt, kyrkkaffe

12/8 11.00-17.00, Finnårdens dag, mutti, folkdans